

การเปลี่ยนแปลงอันเป็นนิรันดร์ของทินกร กาษรสุวรรณ

สกนธ์ ภูงามดี¹

“การเปลี่ยนแปลงอันเป็นนิรันดร์” เป็นประโยคที่อาจเก่าแก่ แต่ก็ยังสมควรนำมาใช้ในวาระนี้ เมื่อลมหายใจของมนุษย์ทำงานเข้าออกตลอดเวลา ทำให้มีการเผาผลาญพลังงานเพิ่มพูนขึ้นภายในร่างกาย จนสามารถทำงานและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ตามที่ใจหวัง จุดดั่งประโยชน์ของน้ำมันที่ทำให้รถยนต์ขับเคลื่อนได้ตามที่ผู้ขับต้องการ

มนุษย์ผู้หนึ่ง เกิดมาพร้อมกับความหลงรักในศิลปะด้านภาพพิมพ์ และยังสามารถลงมือปฏิบัติได้ดีจนเป็นที่ยอมรับของวงการศิลปะ โดยมีรางวัลระดับเหรียญทองเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จ มนุษย์ผู้นี้มีชื่อว่า ทินกร กาษรสุวรรณ ซึ่งปัจจุบัน ได้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์

ในวัยเด็ก ทินกร ได้มีโอกาสเรียนวิชาศิลปะ และเป็นศิษย์คนโปรดของครูสังคม ทองมี ครูศิลปะชื่อดังของโรงเรียนศรีสงครามวิทยาาคม โอกาสที่ได้รับทำให้ทินกรมีความโดดเด่นทางด้านศิลปะจนสามารถสอบเข้าเรียนต่อที่วิทยาลัยช่างศิลปกรรมศิลปากร ในการเรียนที่สถาบันศิลปะแห่งนี้ ทินกรไม่ละทิ้งโอกาสที่ตนมีความโดดเด่นด้านศิลปะเป็นทุนเดิม ด้วยการหมั่นฝึกฝน และพัฒนาตนเองจนถึงจุดที่ความสามารถที่เพาะบ่มมานานสุกงอมและส่งกลิ่นหอมไปถึงมหาวิทยาลัยด้านศิลปะที่ชื่อว่า มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งมหาวิทยาลัยแห่งนี้ยอมรับในความสามารถของทินกร ด้วยเหตุนี้ ทินกรจึงได้ชื่อว่าเป็นนักศึกษาของคณะจิตรกรรม

ประติมากรรม และภาพพิมพ์ นับจากนั้น เส้นทางการศึกษาวิชาศิลปะโดยเฉพาะศิลปะภาพพิมพ์ของทินกรนั้น ดำเนินไปนับตั้งแต่การศึกษาระดับปริญญาตรี จนถึงระดับปริญญาโท ระหว่างที่เป็นนักศึกษานั้น ทินกรก็เป็นเหมือนนักศึกษาทางศิลปะที่ดีทั่วไป คือ ขยันหมั่นเพียรในการค้นคว้าหาความรู้ มีการฝึกฝน และที่สำคัญคือ การเป็นนักล่าเงินรางวัลอย่างหาตัวจับได้ยาก เช่น รางวัลเหรียญเงินจากงานศิลปกรรมสำหรับเด็กนานาชาติ ครั้งที่ 13 ณ ประเทศญี่ปุ่น ปี พ.ศ.2527 รางวัลเหรียญทองแดงจากงานศิลปกรรมสำหรับเด็กนานาชาติ ครั้งที่ 14 ณ ประเทศญี่ปุ่น ปี พ.ศ.2528 รางวัลที่ 1 เหรียญทอง การนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยโดยศิลปินรุ่นเยาว์ ปี พ.ศ.2535 รางวัลชนะเลิศ จากการประกวดศิลปกรรมโตชิบา ในประเทศไทย ปี พ.ศ.2536 รางวัลที่ 1 จากนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย ปี พ.ศ.2537 เป็นต้น

เมื่อทินกรจบการศึกษาระดับปริญญาโท ในปี พ.ศ.2539 ก็สามารถสอบบรรจุเป็นอาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในคณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาศิลปะจินตทัศน์ โดยสอนวิชาเกี่ยวกับศิลปะภาพพิมพ์เป็นหลัก รวมทั้งรับผิดชอบวิชาอื่นๆ ตามที่คณะหรือสาขาวิชามอบหมายในฐานะที่เป็นครูที่ดี

จากประสบการณ์ในการเรียน การล่าเงินรางวัล และการสอนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ผลงานศิลปะภาพพิมพ์โดยตลอดนั้น ณ วันนี้ ความเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นอย่างน่าสนใจ คือ เมื่อไม่นานมานี้ ทินกรได้สร้างสรรค์ ผลงานจิตรกรรม ไม่ใช่ผลงานศิลปะภาพพิมพ์ และนำเสนอสู่สายตาสาธารณชนในนิทรรศการของตนเอง ผลงานจิตรกรรมที่เกิดขึ้นนั้น เป็นการพัฒนามาจากรูปแบบที่จินตนาการของศิลปะภาพพิมพ์

ความเด่นของผลงานจิตรกรรมฝีมือทินกร คือ การใช้รูปทรงของสิ่งมีชีวิตที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน ณ ท้องถิ่นที่เขาอาศัยอยู่ในจังหวัดเลย รูปทรงที่กล่าวถึง เช่น รูปทรงของปลา กระต๊อม กล้วย ฟางข้าว นก กา เป็นต้น ส่วนวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์นั้น จะใช้ สีชอล์ค สีพาสเทล และสีน้ำมันเป็นหลัก ซึ่งสีเหล่านี้ ทินกรจะนำไประบายบนผืนผ้าใบ หรือในบางครั้งก็ระบายลงบนกระดาษปรี๊ฟ ผลสำเร็จของงาน มีจุดเด่นที่บรรยากาศของภาพที่เบาสบาย เนื่องจากมีการเส้นรอบนอกของรูปทรง (Outline) เป็นองค์ประกอบในการนำเสนอ ความสมดุลระหว่างพื้นที่ว่างกับรูปทรง นอกจากนี้ ทินกรจะไม่เน้นการสร้างน้ำหนักของสีขาวดำเพียงอย่างเดียว แต่จะใช้สีอื่นที่สดใสมาแต้มเป็นจุด หรือขีดเป็นเส้นในบริเวณว่างที่ต้องการสร้างความสมดุล ส่วนการจัดองค์ประกอบศิลป์ (Art Composition) ที่ตำแหน่งต่าง ๆ ที่นำไปสู่รูปแบบของการสร้างโครงสร้างของภาพโดยรวมนั้น หากสังเกตให้ดี จะพบว่า มีการจัดวางองค์ประกอบแบบกระจาย และผลงานบางส่วนที่มีการจัดวางองค์ประกอบหลักของภาพที่เรียงต่อกันในแนวเส้นทแยงมุม แนวทางการสร้างผลงานจิตรกรรมที่พัฒนามาจากผลงานศิลปะภาพพิมพ์นั้น ถือว่าเป็นการพัฒนาในรูปแบบในการจัดวางซึ่งมีเอกลักษณ์มากขึ้น

หากได้ติดตามผลงานอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่า ทินกรเป็นศิลปินที่ชาญฉลาดในการวางแผนสร้างผลงานทัศนศิลป์ทั้ง 2 ประเภท ให้มีความโดดเด่น

แปลกตาในผลงานทัศนศิลป์แต่ละประเภทอย่างหาตัวจับยาก กล่าวคือ หากเป็นผลงานศิลปะภาพพิมพ์ ทินกรจะให้วิธีการพิมพ์แบบ Etching ที่ให้น้ำหนักขาวดำเป็นหลัก แล้วระบายแต่งแต้มด้วยสีน้ำให้เกิดความสวยงามเพิ่มชีวิตชีวาท่ามกลางบรรยากาศมืดสลัวที่สอดคล้องกับกระบวนการระบายสีประการหนึ่งที่เรียกว่า Intensity ส่วนในผลงานจิตรกรรม ทินกรกลับใช้สีสว่างสดใส จัดองค์ประกอบศิลป์โดยปล่อยให้พื้นที่ว่างของกระดาษไว้มากขึ้น แล้วใช้เส้นและจุดสี แต่งแต้มในบางส่วนเพื่อสร้างบรรยากาศของความสนุกสนาน ความเบาสบาย พร้อมกับลูกเล่นในการใช้รูปทรงเรขาคณิตแบบศิลปะลัทธิคิวบิสม์ (Cubism) มาจัดวางในแนวของเส้นทแยงมุม

ทินกร กาษรสุวรรณ ได้สร้างสรรค์ผลงานที่มีพัฒนาการและความเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นคุณค่าของความทุ่มเทของศิลปินผู้ไม่เคยหยุดนิ่งโดยใช้เวลาค่ำคืนอย่างไม่เสียดายการนอนเพื่อสร้างผลงานดังที่ตนตั้งใจจนเกิดเป็นผลงานแห่งภูมิปัญญาที่สามารถสื่อสารความรู้ ความคิดของศิลปินไม่ต่างจากวรรณกรรม และเมื่อพิจารณาถึงการปรับเปลี่ยนแนวทางการสร้างผลงานศิลปะภาพพิมพ์ ไปสู่งานจิตรกรรมของทินกร ก็จะทำให้เห็นว่า เมื่อวันเวลาผ่านไป ศิลปินที่ชื่อทินกร ได้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิม ดังนั้น ทินกร จึงถือว่าเป็นตัวอย่างของมนุษย์ผู้สามารถสร้างความสำเร็จด้วยความอุตสาหะในการลงมือปฏิบัติอย่างทุ่มเทตลอดเวลา

หากพิจารณาความทุ่มเทของศิลปินผู้นี้ตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Human Needs) จะพบว่า ความทุ่มเทดังกล่าวจัดอยู่ในความต้องการลำดับขั้นที่ 5 อันเป็นขั้นสูงสุดหมายถึง ความต้องการความสำเร็จในชีวิต ทั้งนี้ แนวคิดของมาสโลว์เน้นว่า มนุษย์มี

ความต้องการทั้ง 5 ลำดับชั้น พฤติกรรมของมนุษย์ จะถูกเร้าให้กระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งจากกลุ่มความต้องการ 2 ประเภท คือ ความต้องการพื้นฐานเพื่อการอยู่รอด (Basic Needs) และความต้องการขั้นสูง (Meta-Needs) และความต้องการทั้งสองประเภทมีพัฒนาการเป็นขั้นตอนจากลำดับต่ำสู่ลำดับสูง โดยความต้องการ 4 ลำดับชั้นแรก เป็นความต้องการพื้นฐานอันเกิดจากความรู้สึกที่ไม่มีสิ่งนั้นหรือขาดแคลน เรียกว่า “Deficiency Needs” ส่วนความต้องการลำดับที่ 5 จะเป็นความต้องการขั้นสูงสุด เรียกว่า Meta-Needs หรือความต้องการเพื่อความก้าวหน้า (Growth Needs)

ความต้องการทั้ง 5 ลำดับชั้น ได้แก่

ขั้นที่ 1 : ความต้องการพื้นฐาน (Basic Physiological Needs) เช่น ความกระหาย ความหิว ความว่างเหงาหาวนอน ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 : ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เช่น ความปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ ความปลอดภัยจากการถูกทำร้าย ความปลอดภัยที่เกิดจากการมีที่อยู่อาศัย ความปลอดภัยที่ได้มีชีวิตส่วนตัว เป็นต้น

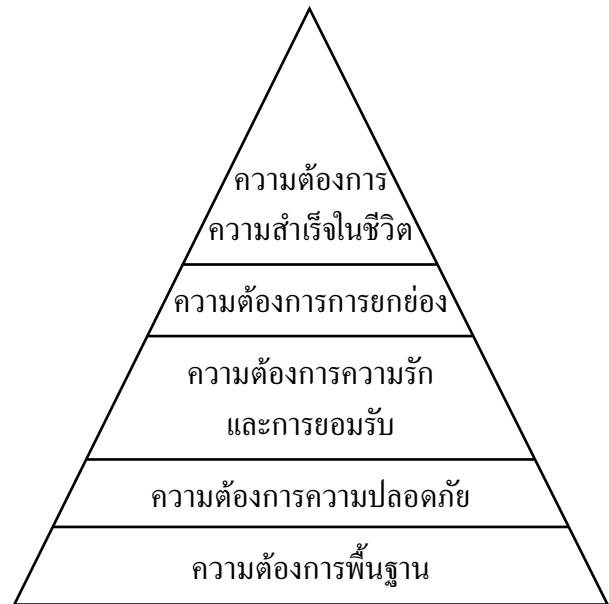
ขั้นที่ 3 : ความต้องการความรักและการยอมรับ (Love and Belongingness Needs) เช่น ความรักและการยอมรับจากครอบครัว จากเพื่อน จากคนรอบข้าง จากสังคม เป็นต้น

ขั้นที่ 4 : ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) ซึ่งรวมทั้ง ความภาคภูมิใจ ความยอมรับนับถือ ความมั่นใจ เป็นต้น

ขั้นที่ 5 : ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-Realization) ไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จในหน้าที่การงาน หรือการบรรลุสิ่งที่มุ่งหวังสูงสุดของชีวิต เช่น การค้นพบสาเหตุของการป่วยเรื้อรังคือสิ่งที่สับสนวุ่นวายในโลกทำให้

ตนเองเป็นทุกข์จนสุขภาพย่ำแย่ลง และสามารถหาทางออกได้ เช่น การนั่งสมาธิ หรือการศึกษาระยะ เป็นต้น

แผนภูมิแสดงลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์



นอกจากนี้ ความต้องการ 4 ชั้น ต้องได้รับการตอบสนองตามขั้นตอนเสียก่อน มนุษย์จึงจะสามารถพัฒนาความต้องการไปสู่ความต้องการลำดับขั้นที่ 5 อันเป็นขั้นสูงสุดและบรรลุถึงความต้องการนั้นได้ยาก แต่ทinker กายรสุวรรณ ได้ทุ่มเทและบรรลุถึงความต้องการนั้นแล้ว

เมื่อนาฬิกาชีวิตของมนุษย์ยังคงเดินหน้าต่อไป เช่นเดียวกับศิลปินรวมทั้งทinker กายรสุวรรณ ที่ยังคงสร้างสรรค์ผลงานให้เดินหน้าต่อไปเช่นกัน ผลงานที่เกิดขึ้นจะสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงในวันนี้ให้เกิดสิ่งที่ดีกว่าเดิมในวันหน้า เพื่อสังคมที่ได้รับการจรรโลงใจจากผลงานศิลปะต่อไป



บรรณานุกรม

- ทินกร กาษรสุวรรณ. (2550, 20 พฤษภาคม). อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรม
ประติมากรรม ภาพพิมพ์ และศิลปะไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร. สัมภาษณ์.
สกนธ์ ภู่งามดี. (2545ข). จิตวิทยากับการออกแบบ. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์.
อารี สุทธิพันธุ์. (2528). ศิลป์กับมนุษย์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
_____. (2541, กรกฎาคม-ธันวาคม). มองย้อนหลังเทคนิคกระบวนการพื้นฐานของจิตรกรรม,
ศิลปกรรมศาสตร์, 6(2), หน้า 42.

